

LD Fondes stemmeafgivelser på generalforsamlinger

Stemmeafgivning på generalforsamlinger

LD Fonde stemmer på udvalgte aktier i aktieporteføljen. Det er LD Fondes holdning, at stemmeafgivelse håndteres internt og ikke via tredjeparts afstemningstjenester, da det sikrer en overensstemmelse med LD Fondes holdning til selskaberne og koordinering på tværs af LD Fondes forvaltere. Men med en aktieportefølje på over 3.000 aktier, er det på nuværende tidspunkt ikke muligt at håndtere alle generalforsamlinger internt. Derfor prioriteres op til 100 selskaber, hvor der stemmes. Der stemmes altid på generalforsamlinger for de danske aktier i porteføljen. Udenlandske selskaber bliver prioriteret ud fra, hvor LD Fondes eksterne generalforsamlingsresearcher, Minerva, har tildelt sine laveste scorere, og hvilke selskaber, som LD Fondes engagement partner, Sustainalytics, har åbne engagements med.

LD Fonde modtager input vedr. synspunkter på de enkelte dagsordenspunkter på selskabernes generalforsamlinger fra LD Fondes eksterne forvaltere. LD Fonde får endvidere afstemningsrapporter fra Minerva på de fleste selskaber. På baggrund af disse input, samt LD Fondes dialog med selskaberne, bliver det besluttet, hvordan LD Fonde skal stemme.

Danske børsnoterede selskaber

LD Fonde har stemt på alle generalforsamlinger for danske børsnoterede selskaber i den eksternt forvaltede portefølje. Den internt forvaltede portefølje består kun af Gyldendal B-aktier, der ikke har stemmeret.

LD Fonde har i 2020 stemt på følgende danske generalforsamlinger:

- Novozymes
- Ørsted
- GN Store Nord
- Demant
- DSV
- Carlsberg
- A.P. Møller-Mærsk
- Genmab
- Novo Nordisk
- NKT
- Tryg
- ISS
- Topdanmark

- H+H
- Zealand Pharma
- Vestas
- Bang & Olufsen
- DFDS
- Danske Bank
- Bavarian Nordic
- Jyske Bank
- Matas
- FLS
- Chr. Hansen
- Coloplast
- Ambu

Forvalteren af danske aktier blev i marts 2020 skiftet fra C World Wide til MP Investment Management, der er ejet af AkademikerPension. I den forbindelse blev antallet af selskaber i porteføljen udvidet fra 16 til 31. Nogle af selskaberne havde holdt generalforsamling inden overdragelse af forvaltningen, hvilket betyder, at første afstemning fra LD Fonde på disse selskaber, bliver i 2021.

Hovedfokus har i 2020 især været på vederlagspolitikken og vederlagsrapporterne, der er nye punkter på dagsordenen i 2021, men allerede blev introduceret i 2020 i nogle selskaber. I mange tilfælde har LD Fonde valgt at stemme imod (f.eks. Ambu, Bavarian, Chr. Hansen, Carlsberg, Coloplast, Demant, Danske Bank, FLS, Genmab, H+H, ISS, Jyske Bank, Tryg, Vestas og Zealand Pharma), primært pga. manglende klarhed over, hvordan udbetalingerne bliver foretaget, og for at signalere et ønske om generelt højere kvalitet og gennemsigtighed. Det forventes, at vederlagspolitik og vederlagsrapport bliver et vigtigt tema også i 2021.

I 2020 har der endvidere været fokus på bestyrelsessammensætning. LD Fonde har valgt ikke at stemme for en del forslag til bestyrelsesmedlemmer pga. overboarding (Demant), manglende fremskridt i diversitet (Lundbeck, Mærsk, NKT, Vestas, Ambu) eller tidligere CEO som formand (Coloplast).

En del selskaber har pga. Covid-19 situationen ønsket at ændre i deres vedtægter således, at de fremadrettet kan afholde udelukkende digitale generalforsamlinger. Selvom de fleste selskaber har beskrevet, at en digital generalforsamling kun vil finde sted som følge af en lignende situation, så har LD Fonde stemt imod forslagene, da det frygtes, at selskaberne kan bruge vedtægtsændringen til at holde digitale generalforsamlinger også i år uden særlige situationer, hvilket vil være en forringelse af aktionærernes muligheder for at møde selskaberne og føre dialog.

I slutningen af 2020 gik LD Fonde og Akademikerpension sammen om at stille aktionærforslag på generalforsamlingerne hos Chr. Hansen og Coloplast. Aktionærforslagene gik på skatte transparens og tilslutning til TCFD. Det er Akademikerpensions og LD Fondes holdning, at land-for-land skatte transparens vil bidrage til konsistent rapportering om skat fra alle selskaber, hvilket kan hjælpe til øgede muligheder for aktionærer til at gennemskue, om selskaberne betaler den rigtige skat de steder, hvor de driver forretning. Forslaget udtrykker et ønske at få selskaberne til at bruge GRI (Global Reporting Initiative) standarden for skat-terapportering.

Task force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) handler om selskabernes rapportering af håndtering af klimarelaterede finansielle risici. Det er ønsket om en konsistent ramme for vurdering og rapportering af klimarelaterede risici og muligheder, der er baggrunden for Akademikerpensions og LD Fondes forslag. Det er vurderingen, at TCFD kan blive inkluderet i fremtidig årsregnskabslovgivning og vil være en god måde at få selskaberne til at tage bæredygtighed op på et strategisk niveau.

Coloplasts bestyrelse havde allerede tilsluttet sig TCFD og tilsluttede sig forslaget om skattetransparens, hvilket betød, at forslaget blev vedtaget. Hos Chr. Hansen havde bestyrelsen tilsluttet sig land-for-land skatterapporteringen, men ikke TCFD. Skatteforslaget blev vedtaget, mens TCFD-forslaget blev nedstemt, men fik ca. 22 pct. af stemmerne.

Begge forslag forventes at blive stillet til andre danske selskaber i 2021, og videre dialog forventes via Akademikerpension ift. Coloplast og Chr. Hansen.

LD Fondes synspunkter er i 2020 blevet tilkendegivet ved anvendelse af instruktionsfuldmagter, som giver mulighed for konkret at stemme for eller imod hvert enkelt dagsordenspunkt. Direkte generalforsamlingsdeltagelse har ikke været muligt pga. Covid-19.

I de tilfælde, hvor LD Fonde ikke umiddelbart kan følge bestyrelsens anbefalinger, har LD Fonde i vid udstrækning kontaktet selskaberne forud for stemmeafgivelsen, for dels at give en mere detaljeret begrundelse for LD Fondes holdninger, dels fremkomme med forslag til sikring af bedre corporate governance. I 2020 er bl.a. GN Store Nord, hvis bestyrelse ikke levede op til anbefalingerne om uafhængighed, og Demant, hvor diversitet, uafhængighed og overboarding var et problem, blevet kontaktet. LD Fonde gik derudover sammen med LD Fondes danske forvalter, MP Investment management, i dialog med Vestas om vederlagspolitikken, som LD Fonde stemte imod.

Udenlandske børsnoterede selskaber

LD Fonde stemmer på udvalgte udenlandske selskabers generalforsamling i den aktivt forvaltede del af aktieporteføljen. LD Fonde samarbejder i den forbindelse med det engelske rådgivningsfirma Minerva. Minerva udarbejder research om internationale selskabers generalforsamlinger og tilbyder it-løsninger til at gennemføre stemmeafgivelsen.

LD Fonde har i 2020 stemt på 24 selskabers generalforsamlinger (29 generalforsamlinger i alt inklusive ekstraordinære generalforsamlinger); ni selskaber pga. engagement, 14 selskaber pga. lav ESG-score og ét selskab pga. både engagement og lav ESG-score:

- AON - Lav ESG-score
- Bayer - Engagement
- Cemex - Engagement
- CGI - Lav ESG-score
- CHUBB - Lav ESG-score
- Cia Vale Do Rio - Engagement
- CreditCorp. - Lav ESG-score
- Danaher Corp. - Lav ESG-score

- Equifax Inc. - Engagement & Lav ESG-score
- Fidelity National Info Services - Lav ESG-score
- Grupo Financiero Banorte - Lav ESG-score
- JM Smucker Co. - Lav ESG-score
- Johnson & Johnson - Engagement
- Komerncni Banka - Lav ESG-score
- Moody's Corp. - Lav ESG-score
- Naver Corp. - Lav ESG-score
- Nestlè - Engagement
- NetEase Inc. - Lav ESG-score
- PTC - Lav ESG-score
- PTT - Engagement
- Samsung - Engagement
- Siemens AG - Engagement
- Southern Copper Corp. - Engagement
- Travelers Companies Inc - Lav ESG-score

Selskaberne med lav ESG-score fra Minerva er ofte kendetegnet ved corporate governance, der ikke lever op til internationale standarder. I de fleste situationer har LD Fonde også stemt imod ledelsens forslag og anbefaling for at sikre god corporate governance. I de tilfælde hvor der ikke har været dagsordenspunkter relateret til LD Fondes engagement, er der via stemmeafgivning på punkter vedr. bestyrelsessammensætning mv. sendt et signal til selskabet.

Kendetegnende for LD Fondes stemmeafgivning har været, at LD Fonde ønsker at sikre bestyrelsens mangfoldighed og uafhængighed, nødvendig rotation af revisor, at undgå uigennemskuelige og urimelige bonusaflynninger til ledelsen og bestyrelsen, samt at undgå begrænsninger af aktionærernes rettigheder. F.eks. er der stemt imod en eller flere af bestyrelsesmedlemmerne i Cemex, Chubb, Cia Vale, Danaher, Equifax, Fidelity, Grupo Financiero Banorte, Johnson & Johnson, Komerncni Banka, Moody's, Naver, NetEase, PTC, JM Smucker, Southern Copper, og Travellers Comp.

Hvis LD Fonde stemmer imod aflønningen, er det, hvor det har været muligt, kombineret med en stemme imod formanden for aflønningskomiteen for at signalere utilfredsheden. Det er sket i Chubb, Danaher, Equifax, Fidelity, Grupo Financiero Banorte, Johnson & Johnson, JM Smucker, Southern Copper og Travelers Comp.

Det er LD Fondes holdning, at både revisionshuset og de ledende revisorer bør udskiftes med jævne mellemrum. I de enkelte lande er rotationsreglerne forskellige, men selskaber, der har haft samme revisionshus i flere årtier og samtidig ikke oplyser om revisionen har været i udbud eller har haft skiftende partnere, får en stemme imod. Det samme gør i disse tilfælde formanden for revisionskomiteen. Det er sket i Chubb, Equifax, Fidelity, NetEase, JM Smucker, PTC og Travellers Comp.

LD Fondes stemmeafgivning på generalforsamlinger for udenlandske selskaber fra de foregående år er nu gjort tilgængeligt på hjemmesiden under linket: www.ld.minerva.dk.

Da LD Fonde historisk har stemt på danske selskaber via selskabernes egne aktiebogsførere, er det på nuværende tidspunkt ikke muligt at se de historiske danske afstemninger. Fra 2021 vil alle afstemninger være til rådighed på hjemmesiden.

Selskaber, der er købt igennem eksterne fonde, har LD Fonde ingen direkte indflydelse på, men en del af den due diligence, der bliver foretaget inden et køb, omhandler fondens aktive ejerskab inkl. stemmeafgivning og engagement. Alle eksterne aktiefonde i LD Fondes portefølje er i 2020 udbudt af danske pensionskasser, der har en politik om afstemninger.